

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Ju2019/02172/L5

Remissyttrande avseende betänkandet Straffrättsligt skydd för barn som bevittnar brott mellan närstående samt mot uppmaning och annan psykisk påverkan att begå självmord (SOU 2019:32)

Malmö tingsrätt har anmodats att yttra sig över rubricerat betänkande och får med anledning av detta anföra följande.

Lagtexten avseende det föreslagna barnfridsbrottet bör förtydligas

Enligt betänkandets förslag förutsätts det för straffansvar att barnet är närstående till både gärningspersonen och den som utsätts för grundbrottet. Detta förhållande framgår inte av lagtexten och bör därför förtydligas om detta är lagstiftarens mening.

Föreslagen lagtext täcker, trots att detta inte förefaller vara avsikten (se s. 192), även in fallet då en gärningsperson utsätter en närstående person för brott, och detta bevittnas av ett barn som inte är närstående till någon av dessa men som av andra skäl ändå kan antas skadas i sin trygghet eller tillit till personerna i fråga, t.ex. för att de är vänner till familjen eller är två lärare på barnets skola som dessutom råkar vara närstående till varandra. Att barn känner trygghet och tillit till personer är ju inte med nödvändighet kopplat till att dessa personer är närstående till barnet.

Det föreslagna barnfridsbrottets omfattning bör övervägas ytterligare

Enligt förslaget krävs att gärningspersonen och den som utsätts för grundbrottet ska vara närstående eller tidigare närstående till varandra. Med denna begränsning kommer situationer där en utomstående person utsätter en till barnet närstående person för våld och detta bevittnas av barnet inte att omfattas av bestämmelsen.

Det bör övervägas om inte även ovan nämnda fall är väl så straffvärda och kränkande för barnet och därför bör vara straffbelagda på motsvarande sätt som när både gärningspersonen och den som utsätts för grundbrottet är närstående till varandra. Det bör därför övervägas om det inte borde räcka med att det bevitnande barnet är närstående till någon av gärningspersonen och den som utsätts för grundbrottet.

Lagtexten avseende det föreslagna brottet uppmaning till självmord bör förtydligas

Även om den föreslagna brottstypen kan ha ett symboliskt värde är det tveksamt om domstolarna, annat än i begränsad omfattning, kommer att kunna döma till ansvar med hänsyn till de bevisproblem som är förenade med återkommande vaga rekvisit i straffbestämmelsen.

I oaktsamhetsbrottet är rubriceringen ”oaktsam uppmaning” språkligt missvisande eftersom det inte är själva uppmaningen som ska vara täckt av gärningsmannens oaktsamhet (om en uppmaning språkligt sett alls kan vara oaktsam); oaktsamheten avser i stället de bakomliggande särskilda omständigheterna.

Med hänsyn härtill finns det anledning att i vart fall se över den språkliga utformningen av straffbestämmelsen.

Ersättning för efterarbete utfört av särskilda företrädare för barn blir svårbedömd

Enligt förslaget om ändring i förordningen om ändring i förordningen (1999:998) om särskild företrädare för barn ska ersättning även kunna begäras för visst efterarbete, exempelvis ansökan om brottsskadeersättning och verkställighet av skadestånd, inom ett år efter det att domen eller beslutet vunnit laga kraft. Det kan ifrågasättas hur domstolen ska kunna göra en välgrundad bedömning av ersättningens skälighet, när det handlar om arbete efter en avslutad process (jfr s. 218). Med tanke på att domstolens kontrollmöjligheter i dessa fall kommer att vara närmast obefintliga, kan det befaras att kostnadsökningen kommer att överstiga den som utredningen uppskattat (s. 262).

I handläggningen av detta ärende har deltagit rådmännen Karin Mårtensson Telde, Martin Sunnqvist och Emma Regnér.

Som ovan

Karin Mårtensson Telde